

Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2023. december 29., péntek
LXXV. évfolyam
294. (21565.) sz.
Ára: 4 lej
(előfizetőknek 2,26 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

BUÉK
2024!

DECEMBER
29., péntek
A Nap kel
8 óra 6 perckor,
lenyugszik
16 óra 43 perckor.
Az év 363. napja,
hátravan 2 nap.

IDŐJÁRÁS
Nagyobbrészt borús
Hőmérséklet:
max. 5 °C
min. -1 °C

Isten éltesse!

Ma TAMÁS és TAMARA, holnap DÁVID, ZALÁN és ZOÁRD napja.
DÁVID: héber eredetű férfinév, jelentése bizonytalan. ZALÁN: Lehetséges, hogy török eredetű, akkor a jelentése: dobó, ütő. ZOÁRD: szláv eredetű régi magyar személynév.

VALUTAÁRFOLYAM BNR – 2023. december 28.	
1 EUR	4,9753
1 USD	4,4726
100 HUF	1,3015
1 g ARANY	298,4998

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Éjfél áhítat Cserealján

A Cserealji Református Egyházközségben idén szilveszterkor is megkondul a harang, hogy a torony alatti hálaadó áhítatra, óévbúcsúztatóra és az új év köszöntésére hívják a híveket. Az áhítatot Papp Béni lelkipásztor tartja, ezt követően forró teával és a hagyományhoz híven fánkkal kínálják az egybegyűlteket. Január 1-jén 12 órakor lesz istentisztelet, az ígét szintén Papp Béni hirdeti.

Halasztást kaptak a jogi személyek

A marosvásárhelyi helyi tanács december 21-i 442-es számú határozatával a jogi személyek számára meghosszabbították a speciális köztisztasági díjra vonatkozó nyilatkozatok benyújtásának határidejét, 2024. március elsejére tolták ki. A háztartásitól eltérő hulladékokra vonatkozó, 2023-ra számított köztisztasági díj kifizetésének határidejét pedig 2024. március 31-ére halasztották. E dátumig nem számolnak fel késedelmi kamatot.

Újévi bál Radnóton

Az RMDSZ radnóti szervezete január 1-jén 18 órai kezdettel a La Riviere étteremben újévi bált szervez, amelyre mindenkit szeretettel vár. Helyfoglalásért az alábbi telefonszámokat lehet hívni: Szántó Irénke: 0744-160-514, György István Csaba: 0740-192-593, Csüdör Géza: 0723-187-168, Szakács István Árpád: 0757-816-678. Bővebb tájékoztatás a radnóti RMDSZ Facebook-oldalán.

A posta év végi nyitvatartása

A Román Posta közölte, hogy december 29-én a megszo-kott program szerint dolgozik, míg 30-án és 31-én zárva lesz, január 1-jén és 2-án hasonlóképpen.

A műjégpálya programja

A marosvásárhelyi Tutaj utca 2. szám alatti műjégpályán december 29-én és 30-án 16.30–18, illetve 18.30–20 óra között lehet korcsolyázni, mindkét nap 21 órától jégdíszkő lesz. Szilveszter napján a korcsolyapálya zárva tart.

Szilveszter estéjén, újév délelőttjén nem járnak a buszok

A Marosvásárhelyi Közszállítási Vállalat közzétette a buszok év végi mentrendjét. Eszerint december 31-én 19 órakor indulnak az utolsó buszok a végállomásokról. Január 1-jén 13 órától vasárnapi program szerint indulnak újra el. Január 2-án szintén vasárnapi menetrend szerint üzemelnek. A félreértések elkerülése érdekében ajánlatos a vállalat honlapján – www.transportlocal.ro – tájékozódni a buszok menetrendjéről.

Súlyos közúti baleset Göcsön

Csütörtökön kora reggel súlyos baleset történt Göcsön az E60-as úton. Két kamion ütközött össze, az egyiknek a sorfője a roncsok közé szorult. A sebesültet a mentők stabilizálták és a sürgősségi kórházba szállították. A mentésben a rohammentősök, a hivatásos tűzoltók és az ákosfalvi önkéntes tűzoltók vettek részt – közölte Oltean Georgiana, a katasztrófavédelmi felügyelőség sajtófelelőse.

Még két nap közlekedik a Mikulás-busz

Akik eddig nem utaztak a Mikulás-busszal, 29-én és 30-án még mehetnek. Pénteken a 3-as vonalon, a közszállítási vállalat megállójától a Vessző (Cetinei) utcáig közlekedik, szombaton pedig a 20-as vonalon, a Tudor negyed és a nagykórház közötti szakaszon.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Sikeres volt a sérült fiatalok kerámiacsoportja

Az agyagozás mint fejlesztési lehetőség

Nyolc sajátos szükségletű fiatalot avatott be a kerámiázás rejtelmeibe az elmúlt fél évben a marosvásárhelyi Kulcs Szociálpedagógusok Egyesülete. A Maros Megyei Tanács támogatásával júniustól decemberig zajlott tevékenységsozozat záróalkalmát december közepén tartották. A nem egészen új keletű kezdeményezésről Vargancsik Iringó, a Kulcs egyesület elnöke tájékoztott.

Nagy Székely Ildikó

– Egyesületünk két éve működtet kerámiacsoportot sajátos nevelési igényű ifjak számára. A tevékenységet egy gyógypedagógus és egy szociálpedagógus vezeti, a csoporthoz nyolc Down-szindrómás, illetve kerekesszékes fiatal tartozik. A heti találkozások alatt egyszerűbb kerámiaprojektet valósítottunk meg azzal a céllal, hogy a fiatalok a szükséges folyamatok minél több részét megtanulják, és aztán önállóan is el tudják végezni, illetve fejlődjön a feladattudatuk és a szociális készségeik. A projektet pályázatokból tartjuk fenn, legutóbb a Maros Megyei Tanácstól kaptuk a támogatást. Júniustól mostanáig nagyon sok tárgy készült el, amelyeket a fiatalok hazavihettek, és remélhetőleg használnak is a mindennapokban.

– Konkrétan hogyan segíti az agyagozás, a kerámiázás

az érintett fiatalok fejlődését? – kérdeztük az egyesület elnökét.

– Azért különösen hasznosak ennek a célcsoportnak az ilyen jellegű, bonyolult és időigényes foglalkozások, mert sok apró lépésből épülnek fel, amelyeknek betartása közben nő a problémamegoldó készség, a tudatos szabálykövetés, de az önbizalom is, hiszen a kész tárgyak nagy örömmel és büszkeséggel töltik el a fiatalokat. Mint minden konkrét tárgyat létrehozó folyamat esetében, hibák is becsúsztatnak, amiket ki kell javítani, vagy az egész munkát újra kell kezdeni, ebből pedig mindig lehet tanulni. Ugyanakkor az agyaggal végzett tevékenység nyugtató hatású, és a szabad alkotások esetében a kreativitást is fejleszti. Ezt is kipróbáltuk, de a tapasztalat azt mutatja, hogy egyelőre inkább az irányított munka, a jól behatárolható, gyakorlati hasznú tárgyak – szalvéta- és szappantartó, csésze, óralap – készítése ad a résztvevőknek nagyobb elégtételt, biztonságot és sikerélményt egyszerre.

Vargancsik Iringótól megtudtuk, hogy az idei utolsó együttléten egy korábbi – pandémia előtti – kedvenc tevékenységhez, a főzéshez tértek vissza. A fiatalok lelkesen várják a folytatást, de a kreatív programok év eleji újraindításához először meg kell találniuk a szükséges anyagi forrásokat. A megyei tanácsnál erre csak tavasszal lesz pályázati lehetőség – tette hozzá a Kulcs egyesület elnöke.

Beszélgetés Tompa Gáborral

A Kemény Zsigmond Társaság következő eseménye az Erdélyi Magyar Televízió szombati műsorában tekinthető meg. A nemzetközi tekintélynek örvendő rendező, egyetemi tanár, költő Tompa Gábor válaszait és a tevékenysége alapján kialakított véleményét a Csíky Boldizsár kérdéseire adott válaszokból ismerhetjük meg.

A beszélgetés a színház mint intézmény, a jelenhez fordulás, a színpad és közönség, a kritikai kompetencia és más kérdések köré összpontosul. Az ETV adásának időpontja: december 30., 17.45 óra. A KZST vezetői ezúton kívánnak minden, a társaság tevékenységét követő nézőnek boldog új évet.

Kedves olvasóink!

Az év végi szünnepok alatt hirdetési irodánk nyitvatartása a következőképpen módosul:
– december 29., péntek, 30., szombat, 31., vasárnap, január 1., hétfő: zárva;
– január 2., kedd: nyitva 10–14 óra között.

A következő lapszám január 3-án, szerdán jelenik meg.

Időközben a sürgős apróhirdetéseket (gyászjelentés, részvétnyilvánítás) megjelentethetjük a Népújság online változatában. Telefon: 0728-082-259.

Népújság

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirocska, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Szilveszter Marosvásárhely főterén

Tűzijáték nélkül

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal sajtóosztályától kapott értesítés szerint az év utolsó estén koncertre hívják azokat a marosvásárhelyiek, akik a városban töltik a szilvesztert.

Este 10 órától a polgármesteri hivattal szemben felállított színpadon a Zanzibár koncertezik, őt a Red Parlament együttes követi, szólistájuk a marosvásárhelyi Doru Isăroiu.

A sajtóiroda újfent közölte, hogy éjfélkor, az új év köszöntésekor elmarad a szokásos tűzijáték. A szilveszteri rendezvényre szánt források a kormány által elrendelt költségvetési megszorítások miatt elenyészőek, Marosvásárhelyen ez az összeg körülbelül 90 ezer lej.

Ennek ellenére a polgármesteri hivatal arra számít, hogy sokan kimennek a tere, hogy közösen köszöntsék az új esztendő.

A december 27-én hozzánk eljuttatott közleményben azt tanácsolják, hogy azok, akik mégis pirotechnikai eszközöket óhajtanak használni, nagyon óvatosan tegyék, hogy elkerüljék az esetleges baleseteket.

A pirotechnikai eszközök kategóriájába tartozik a petárda is, ennek használatára vonatkozóan a polgármesteri hivatal egy december 12-i bejegyzésében kijelentette, hogy „petárda nélkül telnek majd az ünnepek!”. Sajnos ennek az ellenkezőjét tapasztaltuk, lévén, hogy karácsonyban folyamatosan petárdáztak,

amivel rettegetésben tartották a kisgyerekeket és az állatokat, főleg az ebeket. Történt ez annak dacára, hogy a petárdák és tűzijátékok által okozott balesetek megelőzése érdekében a Maros Megyei Prefektusi Hivatal december 8-án határozatot adott ki, melynek értelmében a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal nem bocsátott ki köz- vagy magánterületre pirotechnikai termékek árusítására vonatkozó engedélyeket. Mégis azt tapasztaltuk, hogy a pirotechnikai cikkeket árusító bódék működtek.

A hivatal arra is felhívja a figyelmet, hogy a Győzelem téri szilveszteri koncertre senki se vigye magával házi kedvencét, mert az állatok a tömegben megriadnak és elmenekülnek. (m)

Románia és Bulgária a légi- és tengeri forgalomban márciusban csatlakozhat a schengeni övezethez

Románia és Bulgária a légi és tengeri forgalomban 2024 márciusában csatlakozhat a schengeni övezetbe, miután az elmúlt napokban politikai megállapodás született erről Ausztria és Bulgária illetékes miniszterével – jelentette be a belügyminisztérium. Ellenzéki politikusok félmegoldásnak tartják az eredményt.

A belügyminisztérium szerda este kiadott közleményében azt írta, hogy a belügyi tárca december 23-án kötött politikai alkut erről az osztrák és a bolgár belügyi tárca képviselőivel.

A háromoldalú megállapodás értelmében márciustól megszűnne a határ- és vámellenőrzés a repülőtereken és a tengeri kikötőknél. 2024-ben a közúti és vasúti határ- és vámellenőrzés megszűn-

tetéséről is folytatják a tárgyalásokat – írták. A közlemény szerint a felek december 26-án és 27-én a belügyminisztériumok, a külügyminisztériumok és a külképviseletek szintjén egyeztettek, és a tárgyalások csütörtökön is folytatód-

tak. Marcel Ciolacu kormányfő szerdán este közösségi oldalán közölte a hírt. „13 év után Románia belép a schengeni övezetbe! Politikai megállapodás van erről!” – írta.

Hozzátette, hogy a megállapodás révén nőni fog a konstancai fekete-tengeri kikötő jelentősége. A kormányzó Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke meggyőződésének adott hangot, hogy jövőre a szárazföldi határátelőkörre vonatkozóan is megszületik a megállapodás.

A megállapodást Nicolae Ciucă szenátusi elnök, a kisebbsik kormánypárt, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) elnöke is üdvözölte, hangsúlyozta, hogy pártja mindig „abszolút prioritásként” kezelte a schengeni csatlakozás ügyét.

Az ellenzéki román politikusok félmegoldásként értéklik az eredményt. Ionuț Mosteanu, az ellenzéki Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) szóvivője arra hívta fel a figyelmet, hogy Románia „teljes jogú schengeni tagságot érdemel”. Dacian Cioloș európai parlamenti képviselő azon reményének adott hangot, hogy a PSD „nem adta el” a schengeni tagság fontosabb részét pártja rövid távú választási érdekeiért, és nem áll fenn a veszély, hogy a szárazföldi csatlakozás ügyét eltolják vagy levegyék az uniós napirendről. (MTI)

Ország – világ

A romániaiak 70 százaléka szerint rossz irányba tart az ország

A romániaiak 70 százaléka szerint rossz irányba tart az ország, és valamivel több mint egynegyedük értékeli úgy, hogy jó az irány – derül ki az IRES felmérésének csütörtökön közzétett eredményeiből. A múlt évtől eltérően az idei adatok a romániaiak optimizmusának enyhe növekedését mutatják. Míg 2022 végén a megkérdezettek 57 százaléka mondta azt, hogy az idei év rosszabb volt Románia számára, mint az előző, addig 2023 végén már csak a válaszadók 40 százaléka gondolja úgy, hogy az idei év rosszabb volt a tavalyinál. Évből három válaszádként 2023 ugyanolyan év volt, mint 2022, 29 százalék szerint pedig az idei év jobb volt a tavalyinál. Az adatok azt mutatják, hogy fiatalok, az idősek és az alacsony végzettségűek az optimistábbak. Az IRES 15 szakma bizalmi indexét is mérte. A lista élén a tűzoltók állnak, akikben a romániaiak 91 százaléka bízik vagy nagyon bízik. A további sorrend: IT-szakemberek (62 százalék), egészségügyi asszisztensek (68), katonatisztek (66), mérnökök (65), orvosok (62), közgazdászok (56), papok (52), tanárok (52), banki tisztviselők (51), ügyvédek (49), bírák (47), újságírók (44), rendőrök (41) és politikusok (10). A felmérés december 12. és 19. között készült telefonos lekérdezővel egy 1075 fős, nagykorúakból álló, országosan reprezentatív mintán, a hibaküszöb 3 százalékos. (Agerpres)

Elutasított autonómiatervezetek

Elutasította csütörtökön a képviselőház a Székelyföldre és az erdélyi magyarságra vonatkozó három autonómiatervezetet, amelyeket az RMDSZ listáján mandátumot szerző két politikus nyújtott be a parlamentbe. A Székelyföld autonómiastatútumára vonatkozó jogszabályjavaslat elutasítását 260 képviselő támogatta, 16 ellenezte és egy tartózkodás is volt. A tervezet előírja „Kovácsna, Hargita és részben Maros megye autonómiáját és jogi személyiséggel rendelkező autonóm régióként való létrehozását a román államon belül”, és meghatározza a Székelyföld régió határait. A magyar nemzeti közösség kulturális autonómiastatútumára vonatkozó tervezet elutasítását szintén 260 képviselő támogatta, 16 ellenezte és egy tartózkodott. A nemzeti közösségek kulturális autonómiáját szabályozó keretörvény tervezetének elutasítására 255 képviselő szavazott, 15-en elleneztek és egy tartózkodott. A három jogszabályjavaslatot a szenátus vitatja meg döntő házként. (Agerpres)

Közvitán a 2024–2025-ös tanév rendjének tervezete

Közvitára bocsátotta csütörtökön az oktatási minisztérium a 2024–2025-ös tanév rendjének tervezetét. A szaktárca tájékoztatása szerint a tervezettel kapcsolatos javaslatokat 2024. január 10-ig várják a debateripublice@edu.gov.ro e-mail-címre. A miniszteri rendelet értelmében a 2024–2025-ös tanév 36 tanítási hétből áll majd, a tanítás 2024. szeptember 9-én kezdődik. A nappali tagozat 12. osztályos és az esti tagozat 13. osztályos diákjai 34 hetet járnak iskolába, számukra 2025. június 6-án fejeződik be a tanítás. A nyolcadik osztályosoknak 35 tanítási hétük lesz, esetükben 2025. június 13-án ér véget a tanév. A szakiskolák diákjai esetében a tanítás időtartama 37 hét, a tanév számukra 2025. június 27-én ér véget. Az Iskola másként hetet és a zöldhetet a szeptember 9. és április 17. közötti időszakban – de eltérő modulokban – kell megszervezni, az erre szánt, egyenként ötnapos időszakról a tanintézetek döntenek – írja elő a tervezet. (Agerpres)

Egy illetékest elbocsátottak, és helyszíni ellenőrzést rendeltek el a hatóságok a panziótűz miatt

A Prahova megyei katasztrófavédelmi felügyelőség (ISU) megelőzésért felelős osztályvezetőjének menesztését és egy bukaresti vizsgálobizottság helyszíni szemléjét rendelte el szerdán a tohani-i panziótűz ügyében a belügyminisztérium katasztrófavédelmi főosztálya (DSU).

A hatóság közleménye szerint a DSU bukaresti és Prahova megyei vezetői elemezték a Tohani településen kedden hajnalban kigyulladt panziónél lezajlott ellenőrzések menetét, és több intézkedést fogantatosítottak.

A Raed Arafat államtitkár vezette hatóság elsőként elrendelte a Prahova megyei ISU megelőzésért felelős osztály-

vezetőjének menesztését. Arról is döntött, hogy annak bukaresti felettese vezesse azt a bizottságot, mely a helyszínen fogja kivizsgálni a panziónél 2019-ben lezajlott ellenőrzések iratait.

Arról is határozottak, hogy ezek bizonyos vonatkozásairól értesítik a bűnüldöző szerveket, mivel bűncselekmény gyanúja áll fenn.

A hatósági jelentések szerint a panzióknak sem tűzvédelmi, sem építési engedélye nem volt, csupán 2020-ban szerzett hatósági bizonyítványt, holott a honlapján közzétett információk szerint 2013 óta működött.

A hatóságok közölték, hogy elkezdődött az áldozatok azonosítása a DNS-minták alapján. A sajtó szerint többségük

fiatal felnőtt. A nyolcadik eltűnt személyt szerdán estig nem találták meg a tűzoltók.

A vendégekkel teli panzió kedden hajnalban gyulladt ki. Az épületben 26-an tartózkodtak, akik előző este egy összejövetelen vettek részt. A kétszintes, fából készült épületben gyorsan elharapóztak a lángok, a földszinten lakók időben kimenekültek, de az emeleti vendégeket – öt felnőttet és három gyereket – eltűntnek nyilvánították. Hétnek a holttestét megtalálták a romok között, egy személyt még keresnek.

A tüzeset ügyében a Prahova megyei ügyészség gondatlanságból elkövetett emberölés és rongálás miatt indított vizsgálatot. (MTI)

Rövid leltár

„Néma” honatyák

Parlamenti képviselőink jól megérdemelt vakációjukat töltik egy hosszú és nehéz parlamenti időszak után, illetve a jövő évi választások előtt, ugyanis egy-két kivétellel mindegyikük újabb mandátumért indulna.

Az egyik központi napilap a minap rövid összefoglalót készített azokról a „néma” parlamenti képviselőkről, akik a mandátumuk alatt egyetlen alkalommal sem léptek a mikrofonhoz. Illetve egyszer megszólaltak: amikor letették a hivatali esküt.

Köztudott, hogy a parlamenti képviselői az egyik legjövendelmesebb „állás” Romániában. Nagy fizetés, zéró felelősség, törvényi védelem, mentelmi jog, beleértve a büntető-eljárást is, plusz egyösszegű kifizetés, titkárnő és szolgálatteljárati autó, telefon, ingyen üzemanyag stb. jár nekik.

Mi több, a gyűléseken való jelenlét sem kötelező, egy parlamenti képviselő bármikor hivatkozhat választókerületi problémáira, és mentesül a parlamenti jelenlét alól.

A parlamenti képviselők munkája Romániában nem jár semmiféle felelősséggel, annál nagyobb haszonnal. Egyesek arra hivatkoznak, hogy fontos törvényeket kell megszavazni és elfogadni. Azonban az is köztudott, hogy a parlamenti képviselők úgy szavaznak, ahogy a frakcióvezetők beintenek nekik. Az is bizonyítást nyert, hogy sokuknak fogalma sincs arról, hogy mit tartalmaznak az általuk jóváhagyott projektek. A törvények pedig köztudottan gyakran olyan rosszak, hogy újra és újra kell fogalmazni őket.

Románia parlamenti képviselőinek további jogai

A nép választott tisztségviselői akkor maradhatnak távol hivatalukból, amikor akarnak és ameddig akarnak, anélkül, hogy félnének a szankcionálástól. De még a plenáris üléseken sem kötelesek felszólalni. Sokan csak egyszer teszik ezt egy négyéves ciklus alatt: az eskütételkor.

A beszédeket a parlamenti statisztikák rögzítik, és nyilvánosak, bár feltételezhető, hogy a parlamentáris demokrácia romániai menete szerint ezeket is titokban tartanak, hogy a néma parlamenti képviselőket megvédjék a sajtónyilvánoságtól, illetve a közharagtól.

Nos, lássuk, kik azok, akiknek a közel négy év alatt nem volt semmiféle mondanivalója.

A „legdiszkrétebb” képviselők

A Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Nemzeti Liberális Párt (PNL), a két hatalmon lévő koalíciós partner egyenlő arányban osztozik a „diszkrét” országgyűlési képviselőkön: a szociáldemokrata Nicu Niță Brăila és Eliza Peța-Ștefănescu, a liberálisok közül Costel Barbu és a volt agrárminiszter, Daniel Constantin kerülte úgymond a feltűnést.

Az ellenzék közül az USR-s Andrei Drancă képviseli a néma honatyákat, az AUR-ból Călin Balabașciuc.

Az RMDSZ-nek is van „diszkrét” képviselője, Nagy Szabolcs, aki – rossznyelvek szerint – nehezebben tudja kifejezni magát az ország hivatalos nyelvén.

A többi kisebbség közül egy parlamenti képviselő van, aki csak egyszer szólalt fel a plenáris ülésen, Ognean Cristici, a Romániai Szerbek Szövetségének képviselője. (mózes)

László Miklós – Mohácsi testvérek: Illatszertár

A 2023-as évet egy igazi karácsonyi sikerprodukcióval, az egyik legnépszerűbb darabbal, az Illatszertár című romantikus komédiával zárja a színház. A magyarországi pályafutása után Amerikában sikert sikerre halmozó László Miklós 1937-ben írt búbajos komikus szerelmi történetét világszerte ismert filmfeldolgozások, színházi előadások őrzik.

Budapesti belvárosi drogéria az 1930-as években, a karácsonyi örület kellős közepén. A szeretet ünnepe mégis mintha nem akarna kiteljesedni, hiszen az üzlet dolgozóinak vágyai, mint az illatok, megfélvezhetetlenül keringenek a levegőben, és összezavarnak mindenkit. Mind a szerelem szövevényes hálójában keresik a boldogságot: ki az izgalmat, ki a megnyugvást. Szerelmes leveleik olyan messzi távolságba repítik őket, ami közelebb már nem is lehetne hozzájuk.

A magyar színházi élet legkiemelkedőbb alkotóinak humorával egészül ki az alaptörténet: a Mohácsi testvérek továbbgondolt változatát láthatja a közönség Mohácsi János rendezésében.

Szereposztás: Hammerschmidt – Tollas Gábor. Asztalos úr – Bokor Barna. Balázs kisasszony – Varga Andrea. Sipos úr – Galló Ernő. Kádár úr – Varga Balázs. Rátz kisasszony – Moldován Orsolya. Molnár kisasszony – Gecse Ramóna. Árpád – Csiki Szabolcs. Rendőr – Kilyén László. Jancsi – Ördög Miklós Levente. Detektív – Németh B. Kristóf. Hammerschmidtné Brieger Lujza – Nagy Dorottya. Valamint hölgyek, urak, Váci utcai mániákus karácsonyi vásárlók: Cirják Judit – Renczés Viktória. Wenk úr – Meszesi Oszkár. Fogl Berta – Szabadi Nóra. Hübler Károly – Kovács Botond. Csonka Ilona – Szabó Fruzsina. Bundy Imre – Ferenczi H.

István. Renne Fanni – Fülöp Bea. Hirschler Sára – Nagy Dorottya. Eden Vilmos – Ördög Miklós Levente. Kucsera Róbert – Adorjáni Nagy Zoltán. Szigritz József – Németh B. Kristóf. Keserű Zoltán – Bálint Őrs Hunor. Koldus – Ördög Miklós Levente.

Díszlettervező Khell Zsolt. Jelmeztervező Remete Kriszta. Dramaturg Mohácsi István. Zeneszerző Zságer-Varga Ákos. Rendezőasszisztens Fülöp Bea. Ügyelő Szakács László. Sűgő Tóth Katalin.

Bemutató: december 30., 19 óra. További előadások: 2024. január 3., 19 óra, január 4., 19 óra, Nagyterem.

Jegyvásárlás a Nemzeti Színház nagytermi jegypénztárában (január 1-jét és 2-át kivéve nyitvatartás hétköznapokon 9 és 19 óra között, telefonszám: 0365-806-865), a helyszínen előadás előtt egy órával, valamint a Biletmaster oldalán: <https://teatronational.biletmaster.ro/hun/Production/440788/ILLATSZERTAR>

Az Illatszertár plakátja Csóka Szilárd Zsolt festőművész Playful Moments című, az előadás számára készített alkotása.

A legendás orvos, Mátyás Mátyás

Dr. Ábrám Zoltán

Szilveszter napján, 1956. december 31-én, 68 éves korában Marosvásárhelyen elhunyt a város legendás orvosa, Mátyás Mátyás. Borszéken született, Ditróban, Budapesten, Brassóban járt iskolába, Kolozsváron szerzett orvosi diplomát a Ferenc József Tudományegyetemen. Szakmai pályafutása a kolozsvári egyetem bőrgyógyászati és nőgyógyászati klinikáján kezdődött, a sebészetben folytatódott, ám az impériumváltás miatt megszűnt magyar nyelvű orvostudományi pályafutás folytatásának a lehetősége befejeződött számára, és ezért magánszanatóriumot alapított. A százhuszágyas Park Szanatórium az 1948-as államosításig működött, amelynek egyedüli állandó orvosaként üttörő módon rádiumterápiát alkalmazott, és a kornak megfelelő legújabb műtéti technikákat ültette gyakorlatba.

A Bolyai Tudományegyetem 1945-ös megalakítását követően nőgyógyászati előadásokat tartott, majd a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem 1948-as megalapítását követően az önálló marosvásárhelyi orvostudományi tanszéket vezette. Tudományos érdeklődése elsősorban a hasi sebészetre, a műtét utáni trombózisok és embóliák megoldására, a gyomorműtétek utókezelésére, a terhesség során fellépő dagantokra terjedt ki. Az Orvostudományi Társaság marosvásárhelyi fiókjának rendszeres előadója volt, az orvosi ismeretek népszerűsítésére színművet is írt (Kórházi életkép, Marosvásárhely, 1949). Szakkönyvei: Sebészet (1950), Az általános sebészet alapvonalai (1950), Általános sebészet pathologia és sebészet propeudeitika (1953), Részletes sebészet: a szívburok, a szív és a nagy erek sebésze (1954), A hasüreg sebésze (1956). Két fejezetet írt román nyelven a bukaresti Orvosi Kiadónál 1955-ben megjelent sebészet szakkönyvbe a hasnyálmirigy és a lép sebészi megbetegedéseiről. Külföldi szaklapokban főleg német nyelven közölt cikkeket.

Mátyás Mátyás életét az orvostudományának szentelte, munkabírása kivételesnek bizonyult. Összesen mintegy 65.000 műtétet végzett, ami átlagosan napi 4-5 beavatkozást jelentett. Ez a hatalmas munka olyan tapasztalattal vértette fel, hogy a legkiválóbb diagnosztikák között tartották számon. Gyakran már ránézéssel és tapintással felállította a helyes kórismét, különösebb laboratóriumi és műszeres vizsgálat nélkül. Marosvásárhely legendás orvosa volt, akire ma is nagy tisztelettel emlékeznek vissza az orvostársadalom. Egyúttal a kultúra nagy támogatójaként és szerelmeseként tartották számon. Nemcsak azért, mert három gyermekének életet adó felesége operáncs volt, hanem kiemelkedő irodalmi érdeklődése miatt is.

Mátyás Mátyás szerénységéről történetek jártak szájról szájra. Mivel általában délután is bent volt a klinikán, történt egyszer, hogy egy frissen beutalt beteg a kórház folyosóján a moltonkabátban tartózkodó férfihez fordult, és arra a szívességre kérte, hogy hozzon neki egy doboz cigarettát. Amikor megérkezett a cigispakk, a visszajáró aprópénzt a beteg odaadta a szívességért. Másnap reggel a betegünk annál nagyobb csodálkozással és fagyos rémülettel látta, hogy a fehér ruhás vizitáló orvoscsoport élén éppen az ő „cigisfutára” lép be a kórterembe, és mindenki kiemelt tisztelettel övezi. Amikor eljutottak hozzá, sűrűn kérte a bocsánatot, és egyúttal az aprót is, hogy ne sértse meg a professzort. Erre Mátyás Mátyás azt válaszolta: „Nem adom, azért én megoldoztam”. Mátyás professzor megtörte a jeget.

Ui.: Szilveszterkor kiemelt szeretettel köszöntöm Mesteremet, a sokak által tisztelt dr. Vizi E. Szilveszter professzort, a Magyar Tudományos Akadémia egykori elnökét, az erdélyi tudományosság mecénását, és születésnapja alkalmából évekkal ezelőtt róla írt könyvem címét idézhetem: Csodálatos tanúságtétel: Vizi E. Szilveszternek sok szeretettel Erdélyből.

Jelképek és közösség

Kapunyitás a jövőnek

Karácsony másodnapján rendhagyó székelykapu-avatóra került sor Marosvásárhelyen. Egy családi esemény – a Horváth Kovács Ádám és Vargancsik Iringó kövesdombi otthona elé felállított galambdúcú kapubejáró átadása – közösségépítő hangsúlyt kapott azáltal, hogy több közszereplő is méltatta a hagyományápoló, példaeértékű cselekedetet.

Karácsonyi Zsigmond

A házigazda Horváth Kovács Ádám hangsúlyozta, hogy a maros-széki porták népi építészetre jellemző formát választották, hogy ezzel is kifejezzék kötődésüket őseik szülőföldjéhez, ugyanakkor a díszítőelemek a család tükré. Benne vannak a múlt, a jelen értékteremtése, az otthon és jövő, amit csak itt tudnak elképzelni.

Az eseménye jelen levő Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács elnöke reményét fejezte ki, hogy Horváth Kovács Ádám családja kapuállító cselekedetét mások is követni fogják Marosvásárhelyen, a Székelyföld fővárosában. „A közösség jövője szempontjából meghatározó, hogy mit teszünk, mit gondolunk. Sok elemző és politikus mondja, hogy nincs esélye az autonómiának. Ők mind figyelmen kívül hagyják, hogy első helyen mindig az érintett közösség akarata és szándéka van” – mondta az SZNT-elnök. A tervezett közigazgatási átszervezés kapcsán hangsúlyozta, hogy van egy olyan közigazgatási reform, amit el tu-

Fotók: Karácsonyi Zsigmond

dunk fogadni: ez pedig Székelyföld elismerése, Székelyföld autonómiájának létrehozása törvény által.

Régebb sokkal több székelykapu állt Marosvásárhelyen, de az iparosodás és a modernizáció olyan szemléletet hozott el a magyar közösségben is, amely úgymond idejéért tekintenek – mondta Soós Zoltán polgármester, de bizakodva hozzátette: – Szerencsére a kétezres években elindult a reneszánsza a székelykapuknak Maros-széken is. Ez egy olyan szimbólum, amely több száz éve ott van a magyar népi építészetben. Főleg a Székelyföldön maradt fenn, de ismertek az emlékei a Kárpát-medence sok más pontján is. Már Mátyás király idejében is írnak ezekről a kapukról.

Városvezetői minőségében ígéretet tett, hogy ezek a szimbólumok nemcsak magánterületen, hanem az új városi beruházásokon is megjelenjenek, amint a múlt századi középületeken a mai napig megtalálhatók.

– Több ilyen beruházás van előkészületben: az egyik a Hadsereg téri piac újjáépítése, amelynek homlokzatára felkerül a nap és a hold. A másik a Bolyai iskola tervezett bentlakása, amely a Székely Vértanúk utcában épül, és Kós Károly-stílusú tornyán szintén ott lesz a nap és hold jelkép. Nekünk az a feladatunk, hogy hirdessük: ez a mi kultúránk része – mondta a polgármester.

Barabás László néprajzkutató rögtönzött kiselőadásban ismertette

a nemrég hungarikummá nyilvánított magas, kötött kapuk történetét:

– Ez egy európai hagyomány. A nyugat-európai városokban is voltak ilyenek, de a 17–18. századra visszaszorultak, és csak Kelet-Európában, elsősorban a Kárpát-medencében, különösen Erdélyben maradtak fenn. A néprajzosok szerint ezek a magas, kötött kapuk ott maradtak meg, ahol a tájféldrajzi sajátosságok adottak voltak erre: keményfában gazdag vidékeken. De ennél is fontosabb volt, hogy a szabad státusú emberek körében maradtak meg. Tehát a székelység körében, amelynek megvolt az autonómiája évszázadokon át, és egyéni szabadságjogokkal rendelkezett. Ugyanígy a máramarosi szabad státusú románok és a mócok körében. A harmadik tényező pedig valamilyen kulturális, mentális sa-

játosság. Itt jön be az, hogy az eddigi magas, kötött kapuk nem voltak különösebben faragásokkal díszítve. Ezek a műtárgyak a székelység körében gazdagodtak ki táji változatokban. Ezért beszélünk a háromszéki, a csík-, az udvarhely- és gyergyószéki változatokról. Maros-széken nem a magas, kötött, fedeles kapu az általános, hanem a kisebb székelykapu a jellemző. Ilyen, mint amit a Horváth család most felállított, gyalogkapuból és szekérbejáróból álló bejáró.

Ez a székelykapu egy közös alkotás. A megrendelő elképzelésére jól rezonált a faragómester Török László, aki Bandi Dezső iparművész tanítványaként átéléssel beszélt a díszítőelemek szimbólumáról, a gyalogkapu tagoltságáról.

Horváth Kovács Ádám portáján a kapuavató résztvevői megtekinthették a Marosvásárhelyen látható székely jelképekből összeállított kis kiállítást, melyet Gáspár Melinda szerkesztett Osváth Attila fényképeiből.

Szilveszteri csujogatók, táncszavak

Csúszik a pénz, a föld kerek,
hullanak a miniszterek!
Hoppá!

Altatógép, fehér zokni,
kórházból is lehet lopni!
Ne szuszogj!

A határon lagzi van,
Primár szökik taxiban!
Ha-te-ha!

Ez is sikkaszt. Bizony lop a!
Csúszópénzért old a pópa!
Ne parázz!

Népbutító effektus,
sovén lett a prefektus!
Most tedd rá!

Az ellenzék úgy bulizik,
folyton-folyvást soószolizik!
Uncsi!

Szép Vásárhely diszkrét bája,
rongyból van a fenyőfája!
El vele!

Mi lesz veled, hősi dalnok,
ha rád száll a hivatalnok?
Ne pofázz!

Egy brüsszeli tenderen
veszett el a genderem!
Polizei!

Ez a bájos, ez a hiú
nem tudja, hogy lány vagy fiú!
Fólia!

Kampányolnak már a pártok,
röpködnek a milliárdok!
Ki nyer ma?

Rajtam múlik, ki legyek,
akkor inkább kimegyek!
Séta!

Nyoma sincs a büntetnek,
rendőrök is tüntetnek!
Hol a zsé?

(N.M.K.)

Önök kérték Utazó államfőnek dalos magyar kedvencek

Mottó: *Fiam, maga kifogta Dél-Amerikát,
Egy ilyen kislánnyal csupa derű a világ!*

Hogyha nekünk sok pénzünk lesz, felülünk a repülőre.
Az se baj, ha méregdrága, telik majd a kimenőre.
Amerre mi járunk, bámul a világ, irigylik a sok pénzt,
amit költök rád.
Én a sok pénzt nem sajnálom, velem lesz a kicsi párom.

*

Ha meguntam, hogy mindig itt legyek,
majd utazgatok, mert utazni élvezet,
de szóba se jöhet Skandinávia,
a legjobb lesz Afrika, ott jó nagy a kánikula,
aha-ha.

Vár ránk a Zöld-fok, Kenya, Szenegál,
párduc, oroszlán, gorilla ordibál,
élményt kínál a luxusszafari,
nincsen kritika s a nép sem faszari!

*

Ó-ó mesebeli Afrika,
nem kell oda sok ruha.
Ha bálba vagy a strandra mennél,
hajlong a délceg kolonél.

Erre délen nem lehet divat
irhabunda s a keménykalap,
néhány plecsni, s meg is áld a pap,
mert dob pereg és sok a táltos,
transzban kér áldást ránk a plebsz! (N.M.K.)

Kifogás

Baki-baki, tarka

(Jámbor blödségek)

DISZNÓVÁGÁS

Súlyos testi sertés.

*

PRIMISSZIMUSZ

Priusz inter pálesz.

*

HIHETETLEN

Féltékenységből lőtte főbe magát.

*

JÓT S JÓL

(Batsányi vs Kazinczy)
Ez a fogamzás oly titka,
Melyet, aki tudna, ritka.

*

NOCSAK!

Kóbor kutyák randiztak és okoztak hatalmas kárt egy autókereskedésben.

*

EGY POFON FORRÁSVIDÉKE

– Miben segíthetünk, kuka?!

*

HEPPI

(J. A.-variáció bulvárra)
Hajnalban már haza se mentem.
Éreztem, bársony nesz inog,
és szájon nyalt Kájli Minóg!...

*

DE BIZONY

A ruha eszi az embert.

*

TESTVÉRIESEN

„Ha a GDP alacsonyabb, akkor a Csíkszere-dában vagy Kézdivásárhelyen élő románok is rosszabbul élnek...”

ADYÁDA

Áldassék a tűz dzsigolója!

*

ABSZOLÚT IHLET

Másfél liter szaké –
Ezer haiku.

*

NETNÓTA

Te mész balra,
Hűtlen csalfa,
Én meg megyek jobbra –,
Sárba taposom a laptopodat,
Szeretted a fene soha!

*

SZÍNTISZTA

(Hasek után)

Ezredes: Er ist blöd?
Svejk: Jawohl, ezredes úr, jelentem: zseni vagyok.

*

FRIGID HASONLAT

Irtózik a szextől, mint papagáj a mássalhangzó-torlódástól.

*

MEKKORA SZÍVATÁS

A dolgozó méhecskék szerencsétlen milliói sosem élvezhetik a szerelmet; a szép királynővel csak a herék hetyegnek!...

*

CÉLZOTT KÖPÉS

Gazdára talált egy utálvány.

(B.D.)

Év végi toplista címszavakban

Választások – Mindenki táncol
Új évi költségvetés – A remény hal meg utoljára
Kormánykoalíció – Kutya-macska barátság
Mioritikus vágyálom – Táguló rés a Schengenben
Állami költségvetés – Kétszer kettő néha öt
Megoldódó adóügyek – Keresztapa 2.
Vezércserék – Istenek alkonya
Politikusfeleség – Néma kapitány
Társastánc – Ahogy ők füttyülnek
Erdélyi magyar politikus – Majd valaki belém szeret odalenn a Duna-parton
Sportrajongók – Vigyázó szemetek Párizsra vessétek!
Futballhuligánok – Dunának, Oltnak egy a hangja
Rendőrtüntetések – Csillagok háborúja
Férfiöltöny – duplaSoros
Közösségépítés – Disznótoros
A parlament – Álomkóros

(N.M.K.)

Helyzetképek röviden

Karrier

Egyik helyről kinéznek,
túl megtesznek vitéznek.
Rendszert bíralsz? Szívatnak.
Bókolsz? Mehetsz lovagnak.

Kormányzati

Van rendelet, sürgősségi,
nem rángathat be az örvény.
Ez sem lesz jobb, mint a régi.
Új neve: salátatörvény.

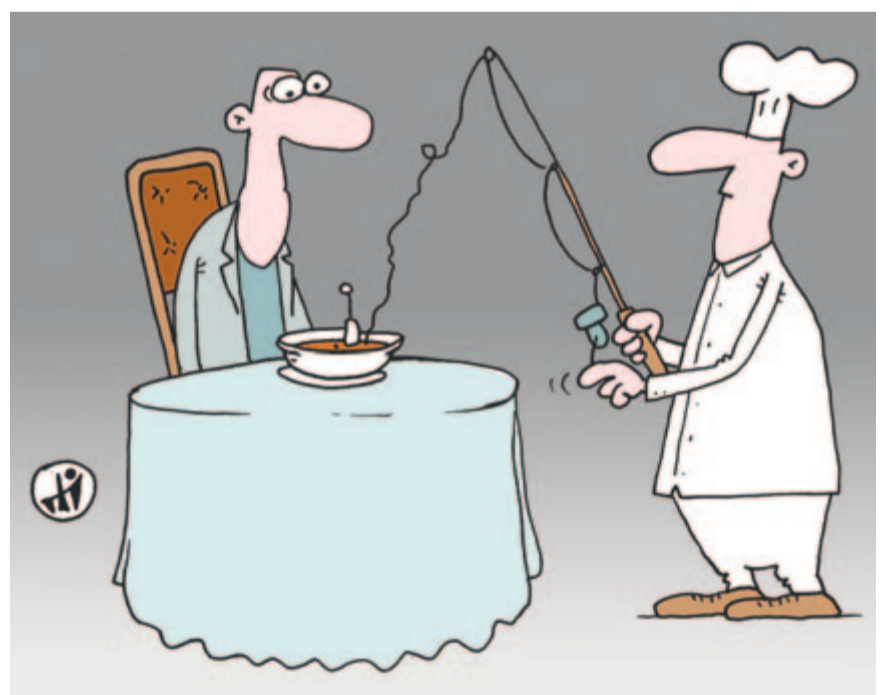
Justitia

Lassan öröl a malom,
sok a korrupciós báró.
Eltörli a hatalom,
mit a bíró ráró.
De ha a per néhanap
döntéssel ér véget,
az alperes fülest kap,
s túl nyer mentességet!
(N.M.K.)

Parlamenti

Botrányt rendez undok cáca,
ultra társa sem apáca!
Pöffeszkedik, mint a here,
mind nagyobb az ARANY-ere!

Halászlé

A természet kalendáriuma (DXCVII.)

Kiss Székely Zoltán

*Életünk hulló karácsonyfáján
halkan repesnek a lángok.
Fölöttünk és bennünk hömpölyög
a hidegáramú csönd.*

*Mosson ki, vigyen magával
fodros hátán mindent, ami volt:
esdő várakozások meddőségét,
kulcsoltkezü, hasztalan imákat.*

– írta volt **Dsida Jenő** egy *Hideg téli estén*, az 1928-ban megjelent *Leselkedő magány* című kötetében. –

*Hópárnás nagy fenyők alatt
üljünk le a törpék közé,
burkolózzunk a hallgatásba
s húnyjuk le félíg a szemünket.*

*S míg csillagok kezdenek pislákolni,
töprengjünk az eljövő felől:
hogyan kellene megszólalni?
S mindent elülről kezdeni?*

Mindent elülről kezdeni? Kérdésem A természet kalendáriuma 2023. esztendei utolsó levelében a tied is, kedves Olvasóm. Hát próbáljunk meg válaszolni rá!

A fák levelei tavasszal újra kihajtanak, és ősszel újra lehullanak. A virágok újra kinyitnak és újra elhervadnak. Újra jön a tavasz, újra jön a nyár, újra jön ősz, és újra jön tél. És te természetesen azt mondd erre, hogy nem is lehetne másként, mert így van ez jól – **Wass Albert** intelmét olvasom. – *Miért vagy úgy kétségbeesve tehát, hogy újra elölről kell elkezd az életedet?*

S ha nem is kezdi újra életét, de minden évet új fogadalmakkal kezd a legtöbb ember. A legfőbb rugó: a boldogság, az öröm keresése.

Nem sóváróg-e örömet élvezni mindenki? Nem azért küzdenek-e az emberek, hogy föltalálhassák és megszerezhesék... – kezdi **Abránd** című esszéjét az akkor tizenkilenc éves **Szendrey Júlia** – ...sorsom megáldott boldog szerelemmel, ez állandó örömek egyetlen, kifogyhatlan forrásával – e sorok először a pesti *Életképek* 1847. december 5-i számában jelentek meg. – *Mint szellőtől elkapott virágillat borít el, mint oltár lángjából lepattant szikra gyújt áldás-ként és fölmelegíti szívünknek az évek és a világ érintései alatt elhidegülő dobbanásait.*

195 éve, 1828. december 29-én született Petőfi Sándor

Andersen első fordítójának, Szendrey Júliának a szobra Koppenhágában

felesége, Szendrey Júlia író, költő, aki először fordította magyarra a nagy dán mesemondó, **Hans Christian Andersen** műveit: *Borsószem hercegnisasszony, A kis hableány, A császár új ruhája, A rendíthetetlen ólomkatona, A rút kiskacsa, A kis gyufaáru slány...*

Valamikor karácsonykor kaptam ajándékba az első, növényekről szóló könyvemet, édesanyám óvott kincsét, *A növények csodálatos élete* címűt. Ezt a címet az a csodálatos növénybiológiai könyv viseli, amelyet egy fiatal barátom, **Greguss Pál** főiskolai tanár írt, s amely pár hónapja ijeszti a könyvedvel magyaroakat a kirakatokban. Csakugyan szittyajesztgetésre való könyv, nyalábos negyedrét, majd hatodfélszáz oldalas, s négyszáznál több illusztrációja miatt – az is majd mind a szerző kezemunkája – húsz pengőn felül van az ára. Ez bizony detektívregénynek is sok volna, hát még tudománynak! S méghozzá botanikának, amitől minden rendes embert úgy elriaszt az iskola, hogy még álmában is beleizzad, ha nem tud előle elszaladni! – így noszogattott a két világhégés között **Móra Ferenc** a könyv elolvasására. 134 évvel ezelőtt, 1889. december 31-én született a könyv botanikus szerzője. Az aradi tanítóképzőben, majd a budapesti és a prágai egyetemen végezte tanulmányait. A budapesti tudományegyetemen doktorált 1919-ben. 1927-től Szegeden a *Tanárképző Főiskolán*, majd 1940-től a *Ferenc József Tudományegyetemen* tanított. Éveken át volt az egyetem dékánja, később rektora, valamint a *Szegedi Fűvészkert* igazgatója.

A két világháború közötti időből származott nagyapám féltve őrzött *Világatlasza* is. Egyik szerkesztője, **Littke Aurél** geográfus szintén az év utolsó napján, 1872-ben született. Titkára volt a *Földrajzi Társaságnak*, 1913-tól szerkesztette a *Földrajzi Közleményeket Kogutowicz Károllyal* együtt. **Teleki Pál** 1918 őszén, a katonai összeomlás időszakában már felvetette a béke-előkészítő munkálatok megszervezésének a szükségességét. Négy földrajztudós, az előbb említettek mellett a negyedik **Bátky Zsigmond**, elhatározták, hogy olyan néprajzi térképet szerkesztenek, amely minden korábnál pontosabban mutatja be a történelmi Magyarország néprajzi viszonyait – írja **Hajdú Zoltán** *A magyar földrajztudomány és a trianoni békeszerződés* című munkájában. Ebből nőtt ki a híres *Vörös térkép*. Littke a budapesti „ostromtól megviselt ideg-zete” következtében 1945 októberében öngyilkos lett.

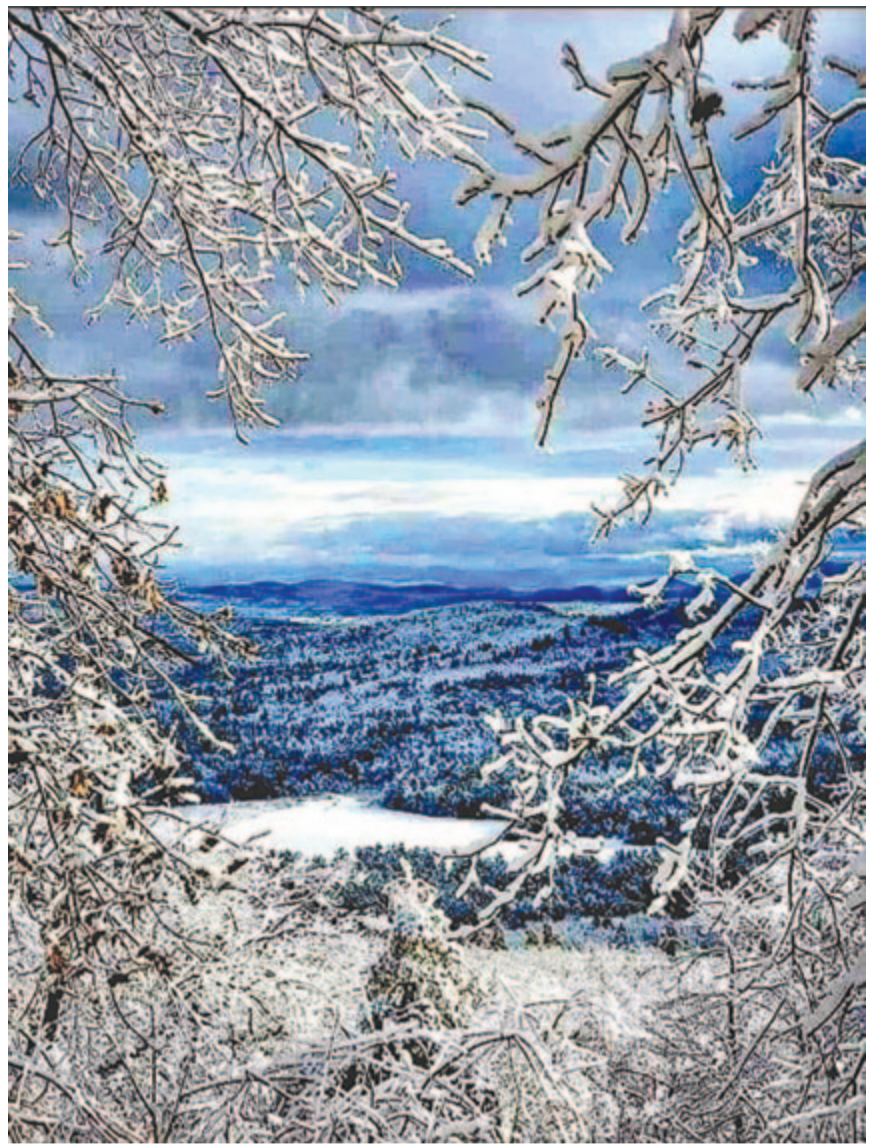
December 31. Szilveszter napja.

*Valamiért elharapózott az emberiségen az az örület, hogy szilveszterkor mindent szabad. Rióban durrogna a legjobbban, New Yorkban a Times Square-en másfél tonna konfettit zúdítanak a másfél millió ott mulató fejére a tizenkettedik kongatáskor. Szilveszter, illetve újév napja az egyetlen időszak, amikor Magyarországon bizonyos tűzijátékok házi használata engedélyezett. Talán a telhetetlen emberiségnek a pezsgődugó pukkanása nem elég. Délután kezdődik a durrogtatás, és éjjel körül már úgy hallhatja a városi és a falusi ember is, mintha ostrom alatt volna, megállás nélkül ropognak a petárdák. Mindenki számára fárasztó, és sokan vannak, akiket ez kifejezetten zavar – írta volt az égőpiros nyelvű pulikutya címerállatú *Magyar Környezeti Nevelési Egyesület* egyik alapítója, **Vásárhelyi Tamás**, a *Magyar Természettudományi Múzeum* nyugalmazott főmuzeológusa az *Élet és Tudomány* 2020-as utolsó, 51–52. összevont számában. – És most képzeljük el a kutyákat, melyek nem értik, miért változott a máskor kutyauगतástól izgalmas éjszaka elviselhetlenné a zajtól.*

2023 utolsó napja, 2024 első napja. Majdnem negyedszázad pergett el ebből a XXI. századból. Háborúk, válságok, természetrombolás.

„Minden nemzet, minden család, sőt minden ember meg hasonlott önmagával. Az emberiség a középkor óta nagyot nőtt, s még mindig a középkori öltözet van rajta, imitt-amott megfoltozva és kibővítve ugyan: de ő mindazáltal más ruhát kíván, mert ez így is szűk neki, szorítja keblét, hogy alig vehet lélekzetet, s aztán szegényenli is magát, hogy ifjú létére gyermekruhát kell viselnie. Így van az emberiség szegény és szorultság között; kívül csendes, csak egy kissé halványabb a szokottnál, de belül annál inkább háborog, mint a volkán, melynek közel van kitörése – mintha csak most írta volna egy lázadó ifjú. Ifjú ember írta valóban e sorokat, de egy és három fertály százada – **Petőfi Sándornak** hívták. 201 évvel ezelőtt, január elsején született.

A január 1-jei évkezdés szokását a rómaiaktól örököltük – írja **Jankovics Marcell** *Jelkép-kalendáriumában* – (...)A consulok „évet nyitó” hivatalba lépésének ideje... egészen i. e. 153-ig március Idusának tájára esett, csak azt követően helyezték át január 1-jére. Mindazonáltal a római szokások tanúsága szerint bizonyos évkezdő jellege január 1-jének is régóta megvolt.

Hópárnás nagy fenyők alatt burkolózzunk a hallgatásba

A kettősséget végül is **Julius Caesar** naptárreformja szüntette meg i. e. 46-ban. Ezután került a római újév véglegesen január 1-jére.

51 évvel ezelőtt, 1973. január 2-án bókászott el végleg mennyei mohaországába **Boros Ádám**, a legnevesebb magyar mohász. Talán utolsó expedícióján, 1972 júniusában volt alkalom találkozni vele a Tordai-hasadéokban. Botanikaprofesszorom, **Csűrös István** vendégeként látogatta meg a hasadék híres-neves forrásmohatelepeit. 1922–1957 között az 1915-ben létrehozott *Gyógynövény Kutató Intézetben* dolgozott, 1945–54 között igazgatóként. Nevéhez fűződik a gyógynövénykutatás és -termesztés háború utáni újjászervezése Budakalászon. Legkedveltebb szakterülete a mohász volt. A *Magyarország mohái* (1953), majd az élete főművének tartott, külföldön is nagy elismerést szerzett *Magyarország mohaföldrajza és mohafldrója* (1968) máig alapműveknek számítanak. Egész Európára vonatkozó mohaspóraatlasz elkészítését tervezte; ennek a Kárpát-medencére vonatkozó része készült el, de már csak halála után jelent meg 1975-ben. Élete során 730 publikációt készített; ezek között kiemelkedő jelentőségű 51 kötetes terepnapló-sorozata, a *Florisztikai jegyzetek*. Államilag védett herbáriumát (130 ezer mohamintával és 63 ezer virágosnövény-lappal) halála után a *Természettudományi Múzeum Növénytára* vásárolta meg.

*Adjon Isten, ami nincsen
Az új esztendőben!
Így énekelt Arany János
Rég elmúlt időben.
Adjon Isten, ami nincsen
Én sem kérek másat,
Hogy mi nincsen, nem kell ahhoz
Semmi magyarázat.*

Benedek Elek: *Újztendei énekét* hívom most segítségül év eleji jókívánság-mondásomhoz.

*Minden ember maga tudja,
Mi neki hiányos,
Azért kérte azt, mi nincsen
A jó Arany János.
Ami megvan, bolond kéri,
Meg a telhetetlen,
Kérjük hát csak, ami nincsen
Egyezzünk meg ebben.*

*Kevés a van, sok a nincsen
Ma is, miként régen,
De a sok közt, hogy egy nincsen
Rettentő nagy szegény.
Nincs szeretet a szívekben:
Ez a legfőbb nincsen,
Szeretetet a szívünkbe:
Ezt adjon az Isten!*

Békés, boldog, szeretetteljes új esztendőt kívánva, mardok kiváló tisztelettel.

Kelt a 2023. esztendő utolsó péntekjén, Tamás napján

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1082.

Plinius véleményét idézzük a fősorokban

1	A NAP REGGELI IGÉJE	GALLY TÖMEGESEN PUSZTÍTÓ	ANGOL HELYESLÉS	SZÉKEN PIHEN	PARANCS A TÁMADÁSRA
A	ERREFELEI NEHEZTEL	A MENET ELÉN ELADANDÓ PORTÉKA			Ö
2	BAGDAD LAKÓJA	VÉDŐ-INJEKCIÓ UJ-GUINEA MÁS NEVE	FRANCIA ARANY LATIN ÉS	ÜDÍTŐ ITAL NÉMA RABI	ZOKOG A TE TULAJDONOD
FELENK		SVÁJCI KANTON SZÁNDÉKÓZÓ			A BŐR VEGYJELE MADARAKAT BORÍT
MENNYI IDEJE?			AZ IRÁS ATOMJA HATALMÁBAN TARTÓ		
AZ EGYIK OLDAL		Q MOST IS EZ VAN		„CSENDES” FOLYÓ AFRIKAI VÍRUS	
BENT BENTI SODRÁS		TENGER (LATIN) PÁL PÁRJA		FÉLIG TELT! GÖRÖG BETŰ	
		ANTENNA-FÉLE SZOLMIZÁCIÓS HANG			
AZ ORRA KÖZELÉBE		NEHÉZFÉM RÓMAI 4			ZORRO JELE DÍSZELŐADÁS
BECÉZETT KATALIN ISMÉTELT TILTÁS			OROSZ FÉRFINÉV ÉSZAKI APRÓPÉNZ		KÉT SZÓ ÖSSZECSENG
		TÁPLÁLKOZÓ URÁNAK SZÓLÍT	GYORS LÁBŰ VADÁSZKUTYA ETI		
VAKOND IGÉJE LEHET		SZOLMIZÁCIÓS HANG A MAGASBA		ARAB FÉRFINÉV HÁROM (OLASZ)	
GÖRÖG AUTÓJEL		KÉPET KÉSZÍT PUSKÁT HASZNÁL		ANNYI MINT (RÖV.) LÁM	
AMERIKAI EGYETEM			HÁROM (OROSZ) A JÓD VEGYJELE		SPANYOL AUTÓJEL OLASZ AUTÓJEL
L. N. J.	Ü		... ÉS A DEKTEKTÍVEK (KÁSTNER REGÉNYE)		

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

1	2	3	4	H	5	6	7	8	9
10					11				A
12	A	13	14	15	16		17	18	
20					21			22	
23				24		25		26	
27			28			29		30	
31		32				33			Z
34		35			36		37		38
L		40		41	42			43	44
45	46			47	48		49		50
52	M			K			V		Z
									K?

VÍZSZINTES: 1. 1848. februárban írt költeménye. 10. Magyaros dal. 11. Jókendvre hangol. 12. 1842. augusztusban írt verse. 17. Korai gyümölcs termőterülete. 19. A galium vegyjele. 20. Takarmányt árol. 21. Csillagkép. 22. ... Tolsztoj (orosz író). 23. Gárdonyi-hős (görög betű). 24. Római 1050. 25. Te és ő. 26. ... Pavone (énekesnő). 27. Becézett Etelka. 28. Beszélő doboz. 30. Román költő (Nicolae). 31. A tetejére. 32. Gyászol. 33. Hindu bölcsesség híve. 34. A Noszty fiú ...Tóth Marival (Mikszáth). 36. Eredeti lézer. 38. Az arzén és a hidrogén vegyjele. 40. Darázshangot hallat. 42. Kiejtésjelzés egyes spanyol betűkön. 44. Zeusz egyik kedvese. 45. Korai gyümölcs. 47. Biológiai létezik. 49. A neon vegyjele. 50. Közeledésre készlet. **52. 1848. januárban írt költeménye.**

FÜGGŐLEGES: 1. Angol női név. 2. Békaparadicsom. 3. A világűr képzelt anyaga. 4. Gyűrődészka. 5. Jemeni város. 6. Ofszájd. 7. Pénzben kifejezett érték. 8. Erdélyi író, költő, újságíró (Ernö). **9. Költeménye, 1848. áprilisban írta. 12. 1847. márciusban írt költeménye.** 13. ...étrend (orvos írja elő). 14. Magyar kártyajáték. 15. Gyenge minőségű szőlőfajta. 16. Lyukas ász! 18. Király (francia). 21. Laterális rész. 22. Észak-afrikai állam. 24. Ilyen hamar? 26. Szótoldalék. 28. Senki, semmi (francia). 29. Folyadékkal kínál. 30. Angol főrendi cím. 32. Raktár, bolt (angol). 33. Röviden közöl. 35. Angliai folyó. 37. Nélkül (latin). 39. Szilícium és neon vegyjele. 41. Öröklődési molekula. 43. Idegen Éva. 46. Ludolf száma. 48. Nem fel. 51. Eblak.

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket január 11-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Patrick Süskind német író egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Szagtalanító szer – Játszóteri építmény. 7. Olasz névelő – Sietni kezd! 8. Tapintószerv – Katolikus egyházfő. 9. Világtalan – Husáng része! 11. Lóbetegség – Karám belseje! 12. Kis település – Gabonát levág. 14. A tetejére – A jód és a szén vegyjele. 15. Noé „kikötője” – Észak-amerikai ország. 18. Beteget gondoz – Redőny. 19. Medvebocs – Tevékeny, buzgó. 22. Arrafele! – Varróeszköz. 23. Rendfokozat – Amely helyen. 25. Kopasz – Kissé szilaj! 27. A rénum és az oxigén vegyjele – Kardvég! 28. Boldogság – Pénzt kiad. 30. Igen, románul – Francia arany. 31. Katafalk – Hullámvevő készülék.

FÜGGŐLEGES: 1. Rút – Ünnepezt sztár. 2. A Jupiter egyik holdja – Kucsma, főveg. 3. Opáldarab! – Svéd és kubai gépkocsijelzés. 4. Balkáni nép volt! – Rózsaszirmok! 5. Multság, parti – Mút. 6. Lokum – Szerzetesnő. 10. Az arany mértékegysége – Maszk. 13. Trópusi emlős – Nagyszülő kedvence. 16. Bogár – Hawaii köszönés. 17. Műkedvelő – Gyógyszertár. 20. Önállóan – Hazai sós tó. 21. Napos ... (Karácsony B.) – Ókori görög piactér. 24. Tejtermék – Halogén elem. 26. Női hangszín – Rövid darab! 29. Magad – E nap.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

A DECEMBERI ÉVFORDULÓK (2.)
című pályázat nyertesei:
Cremene Anna,
Beresztelke
Pálffy Gyöngyi,
Marosvásárhely, I. Buteanu u.
A pályázati rejtvény megfejtése:
LÉVY; KOMÁROMY; BIHARI; ÚRHÁZY; SARLAY;
MOCSÁRY; DENSUȘIANU
Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek
a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések
a december 22-i
számból:

Ikrek:
Vad hattyúk

Skandi:
Az élet célja a küzdés maga.
Ember: küzdj és bízva bízzál.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Sajtóközlemény

2023. 12. 29.

**ÉRTESÍTŐ
KIVITELEZETT PROJEKT**

2023 decemberében befejeződtek „Az Aquaserv RT. által üzemeltetett telephelyek energiatékonyságának növelése megújuló napenergiaforrások felhasználásával” - SMIS 158350 kódszámú, az Európai Unió Kohéziós Alapjai által társfinanszírozott - projekt kivitelezési munkálatai.

A projekt általános célkitűzése a Maros megyei víz- és szennyvíz-infrastruktúra javítása a víz- és szennyvízágazatban a csatlakozási szerződés, a POS környezetvédelmi célkitűzések és az 1. prioritási tengely szerinti megfelelési kötelezettségek teljesítése érdekében 2014-ig, a következő intézkedések révén: megfelelő vízellátási és szennyvízgyűjtési/kezelési szolgáltatások biztosítása megfizethető tarifák mellett; megfelelő minőségű ivóvíz biztosítása a projekt által érintett településeken; a vízkezelésből és szennyvíztisztításból származó iszap kezelésének fejlesztése.

A projekt konkrét célkitűzései a következők:

- Az ivóvíz-előállítási tevékenység energaintenzitásának csökkentése;
- A szennyvízkezelés energaintenzitásának csökkentése;
- Az ivóvízszivattyúzási tevékenység energaintenzitásának csökkentése a marosvásárhelyi ZAA-ban;
- Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése a beruházás megvalósításának eredményeként elért energiamegtakarítással.

Fotovoltaikus paneleket telepítettek a következő helyszíneken:

- Hidegvölgyi vízmedence + Belvedere negyedi SP;
- SP Mezőpagocsa szivattyútelep;
- SP Mezőfele szivattyútelep;
- Betfalvi vízüzem, Székelykeresztúr;
- STEP Székelykeresztúr;
- Maroscsapói vízüzem;
- Marosludasi vízüzem;
- SP 1 Liliacului nyersvíz-szivattyútelep;
- Fehéregyházai vízüzem;
- Segesvári szennyvíztisztító telep;
- Szászrégeni szennyvíztisztító telep;
- Marosludasi szennyvíztisztító telep;
- Dicsőszentmártoni vízüzem;
- Dicsőszentmártoni szennyvíztisztító telep;
- Maroskeresztúri szennyvíztisztító telep;
- STAP Marosvásárhely;

A projekt teljes értéke: **24.709.000,00** lej.

Kedvezményezett: AQUASERV RT.

A projektet a Kohéziós Alap társfinanszírozza a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó nagyszabású infrastrukturális operatív programon keresztül.

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MUNKÁLTAKÖVETÉSI SZOLGÁLAT

Közlemény

A **MAROS MEGYEI TANÁCS** értesíti az érdekelteket, hogy környezetvédelmi engedély kibocsátását kérte az „Ideiglenes, környezetbarát parkolóhely kialakítása három-**ves időtartamra**” elnevezésű projektre, amelyet Marosvásárhelyen, a Gheorghe Marinescu utca 50. szám alatt javasol kivitelezésre.

A tervre vonatkozó információk megtekinthetők a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Hídveg utca 10. szám alatti székhelyén hétfőn 9-15, keddtől péntekig 9-12 óra között, valamint a Maros Megyei Tanács Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz. alatti székhelyén hétfőtől péntekig 8-16 óra között.

Az érdekeltek hozzászólásait, észrevételeiket benyújthatják naponta a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídveg utca 10. szám alatti székhelyén, e-mailen az office@apmms.ro címen vagy faxon a 0265-314-985-ös számon.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Georgescu
ALELNÖK

Osztolni szegénységben, gazdagságban

Sikeres volt a nyáradszeredai önkéntes tűzoltók idei karácsonyi adományozási akciója is, amely során a gyerekeknek édességet, a rászoruló idős, egyedül élő betegeknek, családoknak tartós élelmiszert juttattak – számolt be örömmel Kacsó István parancsnok.

Glígor Róbert László

Az adományozók segítségével december 23-án 80 családnak, 115 gyereknek, három gyermekotthonnak és a nyáradszeredai időotthon számára tudtak „karácsonyi varázslatot biztosítani, amelyet a hit és a szeretet köt össze, hogy érezzék és megértsék a karácsonyi üzenetét, elfeledtetve velük a mindennapok problémáit”.

A tűzoltók az adventi időszakban Nyáradszereda és a hozzá tartozó települések élelmiszerüzleteiben adománykosarakat helyeztek ki,

amelyekbe tartós élelmiszert lehetett elhelyezni, de pénzadományt is elfogadtak. Közel másfél tonna alapélelmiszert sikerült összegyűjteni és vásárolni a begyűlt 4900 lej pénzadományból – számolt be a parancsnok.

Emellé helyi magánvállalkozások is „bepótoltak”, hogy a karácsonyi tasakok tartalma gazdagabb legyen: a Genesis pékség biztosította az ünnepi kalácsot, a Gabriella tejfeldolgozó sajtokat, a nyáradszentlászlói Takács családnak és a nyáradszeredai önkormányzatnak köszönhetően krumpli, alma és búzaliszt került a csomagokba.

Az ő nevükben is köszönik az önkéntes tűzoltók a sok támogatást, adományt és azt a bizalmat, hogy rajtuk keresztül az emberek eljuttatták adományaikat a rászorulóknak.

Az elején nehezebben indult a kampány, de az utolsó napokban megszapordtak a hozzájárulások, bizonyítva, hogy ilyenkor megnö-

vekszik a szociális érzékenység. Az idén több volt a pénzbeli adomány, de élelmiszer is gyűlt az utolsó napokban a kosarakban – mondta el a Népújságnak Kacsó István, többször is kihangsúlyozva: a kampány sikere a közösségen, az adományozókön múlott, a tűzoltók csak a kezdeményezés „közvetítői” voltak.

A parancsnok annak is örül, ha az ünnepek előtti időszakban több civil szervezet vagy magánszemély gyűjt hasonló vagy különböző célokra, mert úgy érzi, mindenik sikeres, egyik akció sem szorul háttérbe.

Az a jó, ha egyre több a kezdeményezés, amely révén a közösség támogatja a bajbajutottakat, rászorulókat vagy betegeket. Itt említette meg, hogy a tűzoltók csekély alapjaiból 1000 lejt tudtak átadni egy helyi 9 hónapos, súlyos beteg csecsemő gyógyítására.

„Nem az a gazdag, akinek sok van, a gazdag az, aki meg tudja osz-

A vártnál több családnak, gyerekeknek tudtak csomagot szállítani a tűzoltók Fotó: NYÖTE

tani azt, amije van” – summázta a tűzoltóegyesület elnöki tisztségét is betöltő parancsnok.

A leukémiás gyermek számára rendezett karitatív karácsonyi koncert is eredményes volt – jelentették ki a szervezők. December 22-én a művelődési házban a helyi adventista gyülekezet Strings gyermek- és Credo felnőtt-fúvószenekara tartott

jótekonysági előadást, László János nyugalmazott tanár karácsonyi költeményekkel emelte a hangulatot, igét hirdetett Amota Lóránt lelkész, a Speranța adventista televízió magyar adásának főszerkesztője, de felszólalásában Tóth Sándor polgármester is szót ejtett a nyáradszeredai karácsonyok lényegéről és hangulatáról.

Erdély-szerte jótékonyági akciókkal készült az ünnepre az MCC

Újra a jótékonyágról és ünnepre való hangolódásról szolt az advent a Mathias Corvinus Collegium (MCC) közösségében. Az előző évekhez hasonlóan a sokoldalú foglalkozások és karitatív akciók célja a segítségnyújtás, hálaadás és közösségépítés volt.

Mozgalmas évet zár az MCC Erdélyben: a szervezet mára több mint 2000 fiatalot mozgat meg kilenc képzési központban. Az oktatási programok általános iskolásokat, középiskolásokat, egyetemistákat és diplomával rendelkező fiatalokat is megszólítanak, a tanulás, sokoldalú képzés mellett pedig a közösségépítés, személyiségfejlesztés és minőségi időtöltés is nagy szerepet kap a szervezet életében. A diákok és munkatársak minden évben kreatív kezdeményezésekkel készülnek a karácsonyra, az adventi időszakban számos kötetlen program és karitatív tevékenység zajlik az MCC-központokban. Idén sem volt ez másképp, a csapatok beszámolóit alább olvashatjuk.

Folytatódott a gyermekotthonok támogatása Csíkszeredában

A csíkszeredai MCC-központba a tusnádfürdői Szent László Gyermekvédelmi Otthon lakói látogattak el november végén. „Nyitott szívvel vártuk a gyermekotthon lakóit, akikkel együtt játszottunk, barátkoztunk és forrócsokitunk. Képeslapokkal készültünk nekünk, mi pedig ajándékosomaggal viszonzottuk kedvességüket” – számoltak be a találkozásról, amely a tavalyi karitatív akció folytatásának is tekinthető. A múlt évben gyűjtést szervezett és csomagokat készített a Fiala Tehetség Program csapata, a diákok pedig nagy lelkesedéssel leveleket is írtak, karácsonyfadíszeket és egy közös énekes videót is készítettek az otthon lakóinak. Idén közel negyvenen vettek részt a meghitt alkalmon.

A Középiskolás Program diákjaihoz a gyimesbükkői Vígaszaló Szentlélek Gyermekvédelmi Központ lakói látogattak el december 6-án. A karitatív klubdelután családi, meghitt hangulatban telt, a középiskolások társasjátékoztak a gyermekotthon lakóival, a nagyok odafigyeltek a kisebbekre, és arra is, hogy senki ne maradjon játékpártnér nélkül. A találkozó végén minden látogató ajándékkal távozott, amelyet az MCC-s diákok adományoztak és állítottak össze.

Több jó ügyet is támogatnak Kolozsváron

A kincses városban összefognak a különböző oktatási programok diákjai, hogy egyik társuknak segítsenek. Máté Dalma Noémi középiskolás diák tetraparézise miatt komoly műtét előtt áll, amelyre 2024 februárjában fog sor kerülni, amennyiben kigyűl hozzá a szükséges összeg. Ehhez járulnak hozzá az MCC kolozsvári központjának tanulói: gyűjtést rendeznek, emellett érzékenyítő célú előadást, kézműves és sütívásárt is szerveznek a cél érdekében.

December elején a Kolozsvári Egyetemi Program diákjai használt, de jó állapotban lévő ruhákat és könyveket gyűjtöttek, amelyekkel egymás között is csereberét szerveztek, egy részét pedig az Aksza gyermekotthonnak adományozták. Emellett a program hallgatói és munkatársai gyűjtést rendeztek, így csatlakoztak a kolozsvári ferences rend kenyérszító tevékenységéhez. A ferences testvérek a megáldott kenyert hetente juttatják el a rászorulóknak.

Minden évfolyam aktív volt Marosvásárhelyen

Marosvásárhelyen a Fiala Tehetség Program diákjai a Kerub gyermekotthon lakóit örvendeztették meg az ünnepi időszakban. Az ötödik évfolyam képeslapot és könyvjelzőt készített, a hatodik évfolyam könyveket és társasjátékokat gyűjtött, míg a hetedikesek programokkal és finomságokkal

készültek a gyerekeknek. December 15-én az otthonból 12 gyerek látogatott a marosvásárhelyi központba, ahol 33 MCC-s diákkal kézműves-foglalkozásokkal, arcfestéssel, közös játéssal töltötték el az emlékezetes délutánt.

A Középiskolás Program diákjai körében a könyvekről szolt az adventi ajándékozás. A fiatalok bevihették már nem használt könyveiket az MCC-központba, ahol egymást és a Dorcas gyermekotthon lakóit is megajándékozhatták. December 14-én az MCC-s diákok fogadták a gyermekotthonból érkezőket, játékokkal ismerkedtek, pizzáztak, forrócsokitak és társasjátékoztak. A fiatalok karácsonyi zenét hallgattak, beszélgettek, közösen készültek lélekben az ünnepre. A gyerekek és diákok mosollyal távoztak az együttlét után.

Kutyamenhelyet támogattak, nagy ünnepváró eseményt rendeztek Nagyváradon

Nagyváradon a Fiala Tehetség Program diákjai a váradpósi Animal Shields kutyamenhely számára szerveztek ételgyűjtést. A kezdeményezésből kivették a részüket az általános iskolás diákok is, akik interjúkat, szórólapokat, plakátokat készítettek, illetve verseket, meséket írtak. Az egyik diák az osztályát bevonva mézeskalácsvásárt szervezett, a befolyt összegből pedig kutyatápot vásároltak. A csapat továbbá egy nyilvános esemény és egy fotókiállítás szervezésébe is bekapcsolódott.

Az Egyik kutya, másik eb – felelős kutyatartás című beszélgetésen Gergely Ádám és Ilosvay-Kovács Boglárka diákok a menhely vezetőjét, Kosztin Csuvar Ildikót, illetve Kucsera Norbert tapasztalt kutyatartót kérdezték a témában, aki Onyx nevű kutyájával érkezett az eseményre. A beszélgetésen a meghívottak megosztották személyes tapasztalataikat, és felhívták a figyelmet a kutyás élet felelősségeire. Az alkalmon a résztvevők megtekinthették az Egy boldog kutya című kiállítást is. Az eseményt megelőző gyűjtés során 600 kg száraz táp, 71 kg konzerv és két táská takaró gyűlt össze, a beszélgetésen 60 résztvevő volt, a kampányban pedig több mint 30 általános iskolás és középiskolás diák vett részt.

A nagyváradi MCC-központban továbbá mozgalmas ünnepváró programon vehettek részt a diákok és családjuk december 15-én: hat helyiségben 180 résztvevő élhette át együtt az adventi hangulatot. A gyerekeket kézműves-foglalkozások, közös filmnézés és zenélés várta. Egyik helyszínen kókuszos hógolyót készíthettek, az elkészült golyócskákat befőttesüvegekbe tették, amelyeket kedvükre díszítettek, hogy ünnepi hangulatúvá varázsolják őket. A következő termekben a diákok agyagból készítették díszeket, és kipróbálhatták a pirogravírozást, vagyis fadóbozokba égettek mintákat, majd azokat festéssel díszítették. További kikap-

csolódási lehetőségként a gyerekek animációs filmet nézhetnek, egy külön teremben pedig zene szolt, és a Just Dance közreműködésével tánctanítás is zajlott. A napot közös fenyőfadíszítés és ajándékozás zárta. A közös program részeként a szülők jazzkoncertet hallgathattak meg, ahol az Almostrio egy karácsonyi Frank Sinatra-esttel szórakoztatta a lelkes közönséget. A rendezvény Dubovan Cristian és Borbély Tibor közreműködésével jött létre.

Közös adománygyűjtés a Sepsi OSK-val Sepsiszentgyörgyön

Sepsiszentgyörgyön a Fiala Tehetség Program diákjai a Sepsi OSK adománygyűjtő programjához csatlakoztak. A diákok közreműködésével 70 cipősdoboznyi ajándékosomaggal sikerült összeállítani a Dévai Szent Ferenc Alapítvány számára. Az adományokat a Vadon Egyesület kisvonatjával szállították el a stadionhoz, ahol Kertész Dávid, a Sepsi OSK alelnöke fogadta az MCC csapatát. A szervezők nevében megköszönte az ajándékokat, majd körbevezette a résztvevőket az épületben: a gyerekek megtekintették a játékosok öltözőjét, a pályát, a VIP-részleget, valamint az aréna makkettjét és a serlegeket is. December 10-én a csapat részt vett a Déli Harangszó Labdarúgó Vándorkupa rendezvényen, ahol adventi misével, zenés műsorral, ifjúági focikupával és ajándékoszással várták őket a szervezők.

A Középiskolás Program tanulóinak idei adventi karitatív tevékenysége a véradás fontosságára hívta fel a figyelmet. Mivel a 18 év alatti diákok nem lehetnek véradók, ezért a barátaikat, szüleiket, rokonaikat kísérték el a jótékonyági eseményre. A diákok a Fiala Tehetség Program akciójához is csatlakoztak, számos ajándékosomaggal járulva hozzá a segítségnyújtáshoz.

A családon belüli erőszak áldozatait segítették Szatmárnémetiben

A szatmárnémeti csapat a családon belüli erőszak áldozatainak megsegítésére szervezett karitatív akciót. A diákok és hozzátartozóik a Venus befogadó és tanácsadó központ számára gyűjtöttek alapvető létszükségleti cikkeket, a családon belüli erőszak áldozatait segítve. A védett házból egyszerűen legtöbb hat bántalmazott és gyermekei találnak menedékre. Az áldozatok számára lakhatást, pszichológiai és jogi tanácsadást, szociális segítségnyújtást, szakmai továbbképzési lehetőséget, illetve orvosi ellátást is biztosítanak. A gyűjtésen kívül december 17-én a diákok ünnepi műsorral és flashmobbal hívták fel a szatmári karácsonyi vásár résztvevőinek figyelmét a családon belüli erőszakra.

Karácsonyfát, díszeket, közös időtöltést ajándékoztak Székelyudvarhelyen

A székelyudvarhelyi központ csapata a Lilapont Egyesületet támogatta egy karácsonyfával és a diákok által készített díszekkel. A szervezet speciális nevelési igényű gyerekeket és családjukat fogja össze. Az MCC 13 diákja a jó hangulatú díszkészítést követően ellátogatott a Lilapont székhelyére, ahol ismerkedtek, együtt alkottak és játszottak a gyerekekkel és családokkal. A találkozás maradandó élmény volt mindenki számára. „A mai délután nagyon jól telt, jó volt követni a gyerekek lelkesedését, és hogy mennyire másképpen fejezik ki magukat. Kedvesen fogadtak, és jó érzéssel töltött el látni, hogy milyen sokat jelentenek az apró dolgok” – mesélte el az egyik részt vevő diák az eseményről.

További részletekről, illetve az MCC Erdély-szerte rendezett tevékenységeiről a Collegium honlapján, illetve Facebook-oldalán értesülhetnek.

NŐI BENTLAKÓT várunk a Gyulafehérvári Caritas búzásbesenyői Gondviselés Háza Idősek Otthonába. Érdeklődni és jelentkezni Horváth Kovács Ildikónál lehet a 0732-018-202-es telefonszámon. (67617)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolás-technikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67083-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67083-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049-I)

ALPINISTA FAVÁGÓ SZOLGÁLTATÁSOK, veszélyes fák kivágása, gyümölcsfák metszése, díszfák kezelése, sövényvágás, elbokrosodott bel- és külterületek takarítása, méterfa összevágása, rönkök foszniba vágása, régi épületek bontása, kutak kitakarítása. Tel. 0756-868-569. (p.-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ hízott disznó. Tel. 0740-463-935. (21628)

ELADÓ 500 m² belterület betelekelve Gernyeszegen, a 452/A szám alatt. Tel. 0771-502-765. (21680)

JÓ FAJTA kerti dió eladó. Érdeklődni naponta 12-20 óra között. Tel. 0745-138-530. (p.-I)

TÁRSKERESÉS

67 ÉVES FÉRFI szeretne megismerkedni korban hozzá illő, kedves, csendes természetű hölgygel. Tel. 0743-590-858. (21691)

MINDENFÉLE

ELBOKROSODOTT bel- és külterületek kitakarítását, gyümölcsfák metszését, nagy fák, diófák visszavágását, metszését, kivágását belterületen, házak közt, méterfa összevágását, nem mozgatható rönkök foszniba vágását, régi épületek bontását, valamint kutak kitakarítását vállaljuk. Tel. 0756-868-569. (21419)

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

December 26-án volt egy éve annak, hogy a drága testvér, édesapa, nagytata, dédtata, élettárs, a marosvásárhelyi születésű

PÉTERFI ALBERT,
a Metalotehnica volt mestere örökre távozott szerettei köréből. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Húga, Baba. (21689-I)

Fájó szívvel emlékezünk január 2-án

GLIGOR ILONÁRA
halálának 9. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Emlékét őrzi fia, menyé, unokája, anyatársa és szerettei. (21682-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága édesanya, nagymama, dédnagymama, anyós, unokatestvér, rokon, jó barát, szomszéd és ismerős,

GÁSPÁR JULIANNA
szül. Szabó

nyugalmazott könyvtáros

életének 95. évében rövid szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének.

Temetése december 29-én, pénteken 12 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

Részvétnyilvánítást a temetés előtt fogadnak gyermekei és családjuk.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (21678-I)

Megtört szívvel tudatjuk, hogy a drága édesanya, nagymama, dédnagymama, sógornő, nagynéni, rokon és ismerős,

MEDGYESFALVI ERSZÉBET

2023. december 26-án visszaadta a lelkét az Úrnak.

Temetése december 30-án, szombaton 11 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben, katolikus szertartás szerint.

Szomorú szerettei. (21677-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa és nagyapa,

LENGYEL-PIPÁS FERENC

életének 85. évében elhunyt.

Temetése december 30-án, szombaton 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

A gyászoló család. (21693)

Szomorú szívvel adjuk hírül, hogy

ORBÁN LAJOS

a szeretett édesapa, nagytata, a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia egykori klarinétművésze életének 85., özvegségének harmadik évében elhunyt. Drága halottunkat december 30-án déli 12 órakor helyezük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott!

A gyászoló család. (-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik drága édesanyám, **LUKÁCS JUDITH** temetésén részt vettek, sírjára virágot helyeztek, tettel és imával segítettek. Nyugodj békében, drága Édesanyám!

Gyászoló lánya, Noémi-Andrea. (21669-I)

MEGEMLÉKEZÉS

*Gyászol az ég, ha nincs fénylő csillaga,
gyászol a szív, ha a remény elhagyja.
Reményünk csillagát fedi a sírhalom,
emlékét őrzi a családi fájdalom.*

Fájó szívvel emlékezünk december 29-én

ZUDOR JÁNOSRA
halálának 21. évfordulóján.
Nyugodjon békében!
Szerettei. (21619)

„Egyszer, ha már majd újra élünk, egy másik, messze csillagon találkozunk. Összehoz veled újra az égi irgalom.”

Mély fájdalommal emlékezünk december 28-án a marosvásárhelyi

ifj. **KINDA ISTVÁNRA**

halálának első évfordulóján.

Emlékét fájo szívvel őrzi felesége, fia, menyé és unokája. (21670-I)

Mély fájdalommal emlékezünk december 28-án szeretett kománkra,

KINDA ISTVÁNRA

halálának első évfordulóján.

A Szentgyörgyi család. (21655)

Fájó szívvel emlékezem szeretett nejemre,

GÁL ANNÁRA
(Simon)

halálának első évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerető férje. (21672-I)

Az idő elmúlhat, szállhatnak az évek, míg élünk, velünk lesz szép emléked.

Kegyelettel emlékezünk

GÁL ANNÁRA
(Simon)

halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerető férje, fia, menyé, három unokája, férjeik, három dédunokája. (21672-I)

*Másképp lenne minden, ha velünk lennél,
ha hozzánk szólnál, ha ránk nevetnél.*

*Elvitted a fényt, a derűt,
csak egy fénysugarat hagytál: az emlékedet.*

Fájdalommal emlékezünk a drága jó férjre, édesapára, apósra, nagyapára, dédtatára,

HEGEDŰS ATTILÁRA,

aki december 31-én lesz három éve, hogy távozott közülünk.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Emlékét őrzi szerető felesége, két lánya, vejei, unokái. (21650)

Fájó szívvel emlékezünk december 31-én a sáromberki

GURZA LÁSZLÓ
tanító

halálának 12. évfordulóján. Drága szép emléke örökké közöttünk él, jóságát és szeretetét szívünkben őrizzük. Nyugodjon békében!

Menye és unokái. (21611-I)

Szomorúan, fájo szívvel emlékezünk drága édesanyánkra,

UDVARHELYI JÓZSEFNÉRE
született **MÁTHÉ MÁRIA,**

aki 2012. december 30-án itthagytott minket, és édesapánkra,

UDVARHELYI JÓZSEFRE,

aki 1978. december 26-án halt meg.

Kegyelettel emlékeznek lányaik: Marika és Ágnes családjukkal, valamint a rokonok, barátok és szomszédok. (21674)

NÉPÚJSÁG

2024

Január

- H **Újév**, Fruzsina
- K Abel
- Sz Genovéva, Benjámin
- Cs Títusz, Leona
- P Simon
- Sz Gáspár, Boldizsár
- V Artilla, Ramóna
- H Gyöngyvér
- K Marcell
- Sz Melánia
- Cs Agota
- P Ernő
- Sz Veronika
- V Bódog
- H Loránd, Lóránt
- K Gusztáv, Stefánia
- Sz Antal, Antónia
- Cs Piroska
- P Sára, Mórió
- Sz Fábrián, Sebestyén
- V Agnes
- H Vince, Artúr
- K Zelma, Rajmund
- Sz Timót, Xénia
- Sz Pál
- P Vanda, Paula
- Sz Angelika, Angéla
- V Károly, Karola
- H Adél
- K Martina
- Sz Gerda, Marcella

Február

- Cs Ignác, Virginia
- P Karolina, Aida
- Sz Balázs
- V Ráhel, Csenge
- H Ágota, Ingrid
- K Dorottya, Dóra
- Sz Tótor, Rómeó
- Cs Aranka
- P Abigél, Alex
- Sz Eivira
- V Bertold, Marietta
- H Lívia, Lidia
- K Ella, Linda
- Sz Bálint, Valentin
- Cs Kolos, Georgina
- P Julianna, Lilla
- Sz Donát
- V Bernadett
- H Zsuzsanna
- K Aladár, Álmos
- Sz Eleonóra
- Cs Gerzson
- P Alfréd
- Sz szökőnap
- V Mátyás
- H Géza
- Sz Edina
- Sz Akos, Bátor
- Cs Elemér

Március

- P Albin, Albina
- Sz Lujza
- V Kornélia
- H Kázmér
- K Adorján, Adrián
- Sz Leonóra, Inez
- Cs Tamás
- P Zoltán
- Sz Franciska, Fanni
- V Ildikó
- H Szilárd
- K Gergely
- Sz Krisztián, Ajtony
- Cs Matild
- P **Nemzeti ünn.**, Kristóf
- H Henrietta, Vidor
- V Gertrúd, Patrik
- H Sándor, Ede
- K József, Bánk
- Sz Klaudia
- Cs Benedek
- P Beáta, Izolda
- Sz Emőke
- V **Virágvasárnap**, Gábor
- H Irén, Irisz
- K Emánuel
- Sz Hajnalka
- Cs Gedeon, Johanna
- P **Nagypéntek**, Augusztina
- Sz Zalán
- V **Húsvét**, Árpád

Június

- Sz **Gyermeknap**, Tünde
- V Kármén, Anita,
- H Klotild
- K Bulcsú
- Sz Fatime
- Cs Norbert, Cintia
- P Róbert
- Sz Medárd
- V Félix
- H Margit, Gréta
- K Barnabás
- Sz Villó
- Cs Antal, Anett
- P Vazul
- Sz Jolán, Vid
- V Jusztin
- H Laura, Alida
- K Arnold, Levente
- Sz Gyárfás
- Cs Rafael
- P Alajos, Leila
- Sz Paulina
- V Zoltán, Szidónia
- H Iván
- K Vilmos, Viola, Vilma
- Sz János, Pál
- Cs László
- P Levente, Irén
- Sz Péter, Pál
- V Pál

Május

- Sz **Munka ünn.**, Fülöp
- Cs Zsigmond
- P Tímea, Irma
- Sz Mónika, Flórián
- V Györgyi, Adrián
- H Frida, Ivett
- K Gizella
- Sz Mihály
- Cs Gergely
- P Armin, Pálma
- Sz Ferenc
- V Pongrácz
- H Szervác, Imola
- K Bonifác
- Sz Szófia
- Cs Mózes, Botond
- P Paszkál
- Sz Erik, Alexandra
- V **Pünkösöd**, Ivó, Milián
- H **Pünkösöd**, Bernát
- K Konstantin
- Sz Julia, Rita
- Cs Dezső
- P Eszter, Eliza
- Sz Orbán
- V Fülöp, Evelin
- H Hella
- K Emil, Csanád
- Sz Magdolna
- Cs Janka, Zsanett
- P Angéla, Petronella

Április

- H **Húsvét**, Hugó
- K Áron
- Sz Buda, Richárd
- Cs Izidor
- P Vince
- Sz Vilmos, Biborka
- V Herman
- H Dénes
- K Erhard
- Sz Zolt
- Cs Leó, Szaniszió
- P Gyula
- Sz Ida
- V Tibor
- H Anasztázia, Tas
- K Csongor
- Sz Rudolf
- Cs Andrea, Ilma
- P Emma
- Sz Tivadar
- V Konrád
- H Csilla, Noémi
- K Béla
- Sz György
- Cs Márk
- P Ervin
- Sz Zita, Marianna
- V Valéria
- H Péter
- K Katalin, Kitti

Április

- Sz **Munka ünn.**, Fülöp
- Cs Zsigmond
- P Tímea, Irma
- Sz Mónika, Flórián
- V Györgyi, Adrián
- H Frida, Ivett
- K Gizella
- Sz Mihály
- Cs Gergely
- P Armin, Pálma
- Sz Ferenc
- V Pongrácz
- H Szervác, Imola
- K Bonifác
- Sz Szófia
- Cs Mózes, Botond
- P Paszkál
- Sz Erik, Alexandra
- V **Pünkösöd**, Ivó, Milián
- H **Pünkösöd**, Bernát
- K Konstantin
- Sz Julia, Rita
- Cs Dezső
- P Eszter, Eliza
- Sz Orbán
- V Fülöp, Evelin
- H Hella
- K Emil, Csanád
- Sz Magdolna
- Cs Janka, Zsanett
- P Angéla, Petronella

Július

- H Tihamér, Annamária
- K Ottó
- Sz Kornél, Soma
- Cs Ulrik
- P Emese, Sarolta
- Sz Csaba
- V Apollónia
- H Eliák
- K Lukrécia
- Cs Amália
- Sz Nóra, Lili
- P Izabella, Dalma
- Sz Jenő
- V Örs, Stella
- H Henrik, Roland
- K Valter
- Sz Endre, Elek
- Cs Frigyes
- P Emilia
- Sz Illés
- V Dániel, Daniella
- H Magdolna
- K Lenke
- Sz Kinga, Kincső
- Cs Jakab, Kristóf
- P Anna, Anikó
- Sz Olga, Liliána
- V Szabolcs
- H Mária, Flóra
- K Judit, Xénia
- Sz Oszkár

Augusztus

- Cs Boglárka
- P Lehel
- Sz Hermína, Harmat
- V Domokos, Dominika
- H Krisztina
- K Berta, Bettina
- Sz Ibolya
- Cs László
- P Emőd
- Sz Lőrinc
- H Klára
- K Ipoly
- Sz Marcell
- Cs **Nagyboldogasszony**, Mária
- P Abrahám
- Sz Jácint
- H Ilona
- V Huba
- H **Szent István**, Vajk
- Sz Sámuel, Hajna, Grácia
- Cs Menyhért, Mirjam
- P Bence
- Sz Bertalan
- V Lajos, Patrícia
- H Izso
- K Gáspár
- Sz Agoston
- Cs Beatrix, Erna
- P Rózsa
- Sz Erika, Bella

Szeptember

- V Egyed, Egon
- H Rebeka, Dorina
- K Hilda
- Sz Rozália
- Cs Viktor, Lőrinc
- P Zakariás
- Sz Regina
- V Mária, Adrienn
- H Ádám
- K Hunor, Nikolett
- Sz Teodóra
- Cs Mária
- P Kornél
- Sz Szeréna, Roxána
- V Enikő, Melitta
- H Edit
- K Zsófia
- Sz Diána
- Cs Vilhelmina
- P Friderika
- Sz Máté, Mirella
- V Móric
- H Tekla
- K Gellért, Mercedesz
- Sz Kende, Eufrozina
- Cs Juszttina
- P Adalbert
- Sz Vencel
- V Mihály
- H Jeromos

November

- P Marianna
- Sz Achilles
- V Győző
- H Károly
- K Imre
- Sz Lénárd
- Cs Rezső
- P Zsombor
- Sz Tivadar
- V Réka
- H Márton
- K János, Renátó
- Sz Szilvia
- Cs Aliz
- P Albert, Lipót
- V Ödön
- H Hortenzia, Gergő
- Sz Jenő
- K Erzsébet, Zsóka
- Sz Jolán
- Cs Olivér
- P Cecília
- V Kelemen, Klementina
- H Emma
- Sz Katalin, Katinka
- P Blanka, Blanka
- Sz Dömötör
- V Szabina
- H Simon, Szimonetta
- K Narcisz
- Sz Alfonz
- Cs Farkas

December

- V **Románia n. ünn.**, Elza
- H Melinda, Vivien
- K Ferenc, Olivia
- Sz Borbála, Barbara, Boróka
- Cs Vilma
- P Miklós
- Sz Ambrus
- V Mária, Emőke
- H Natália
- K Judit
- Sz Árpád
- Cs Gabriella
- P Luca, Otília
- Sz Szilárd, Szilárd
- V Valér
- H Etelka, Aletta
- K Lázár, Olimpia
- Sz Augustza
- Cs Viola
- P Teofil
- Sz Tamás
- V Zénó, Anikó
- H Viktória
- Sz **Karácsony**, Eugénia
- Cs **Karácsony**, István
- P János
- Sz Kamilla
- V Tamás, Tamara
- H Dávid, Zalán, Zoárd
- K Szilveszter

www.e-nepujasag.ro

Adója 3,5%-ával támogatja a Népiújság Alapítványt!
(BCR-számlaszám: RO96RNCB0188034977520001)